

Jaarverslag 2022 Historisch Genootschap Midden-Kennemerland

Bestuur

Een zorg voor de vereniging was dat het bestuur slechts 4 leden telde. Dat maakte de vereniging kwetsbaar door overbelasting van bestuursleden. Gelukkig heeft het bestuur Wim Moonen bereid gevonden om als secretaris voor de vereniging aan de gang te gaan. In de algemene ledenvergadering van 21 maart waren de leden eensgezind in deze benoeming met daarnaast de unanieme herbenoeming van dhr. Rengers, die beschikbaar is voor een volgende termijn. Er is voor de komende drie jaren in ieder geval voldoende bestuurskracht en dat geeft vertrouwen.

Opgemerkt moet worden dat dhr. Rengers heeft aangegeven dat zulks zijn laatste bestuurstermijn is. Het bestuur blijft actief zoeken naar uitbreiding en continuïteit voor de komende jaren om “gaten” te voorkomen.

Het bestuur heeft in het voorjaar een lid geïnteresseerd gevonden om als gast mee te doen aan bestuursvergaderingen. Het bestuur vergadert in de regel een keer per maand behalve in juli en augustus.

Daarnaast zijn nog de volgende activiteiten ontplooid:

- Ons bestuurslid Wim Moonen is de initiator geweest om de noodzakelijke technische renovatie van de Dr. Schuitfontein ook aanleiding te laten zijn voor een herstel naar de oude staat met ornamenten en vogel. Een verzoek aan de gemeente kreeg een welwillend oor en de gemeente heeft met input van de werkgroep monumenten en Dr. Schuit-expert Herman Palm, kunstenaar Sjanneke van Herpen aan het werk gezet. Op woensdag 14 december was het mooie eindresultaat te zien met de “onthulling” van de geheel gerenoveerde fontein.
- De vereniging krijgt meer en meer te maken met nieuwe wetgeving. Zo was de vereniging verplicht om aan de Kamer van Koophandel informatie over bestuursleden t.b.v. het vbo (“Ultimate Beneficial Owner”) register te verstrekken. Daarnaast is sinds 1 juli 2021 de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersoon (wbtr) ingegaan voor alle verenigingen en stichtingen met de verplichting om uiterlijk in 2025 de statuten overeenkomstig de wet te hebben ingericht. De wbtr wil dat besturen van verenigingen en stichtingen aan de slag gaan met ‘goed bestuur’ en toezicht, dat ze afspraken maken en die vastleggen m.b.t. integer handelen, democratische besluitvorming, transparantie en het nemen van verantwoordelijkheid. Wijziging van de statuten kost echter veel geld dat we liever aan verenigingsactiviteiten besteden. Er wordt met andere verenigingen bekeken of er een “package deal” met een notaris te maken is.
- Vanaf de zomer is het bestuur en met name bestuurslid Harry Rengers voortvarend aan de gang gegaan om het verenigingsarchief te reorganiseren en up-to-date te krijgen. Veel is er nu op een meer gestructureerde manier opgeborgen en nazoekbaar.
- N.a.v. de onbevredigende beperkte archeologische onderzoeken op het terrein Breestraat-Nieuwstraat-Slangewegje is er gedurende de zomer discussie geweest over wat er formeel wel en niet mogelijk is. De stadsarcheoloog van Haarlem Mw. Anja van Zalinge heeft ons daarbij van veel praktische informatie over erfgoedbescherming voorzien. Voorzichtige conclusie is dat er wel veel materiaal in Beverwijk voorhanden is, maar dat het formele beleidskader relatief zwak is. Hoop is dat er met de inwerkingtreding van de nieuwe omgevingswet meer vat op dit soort zaken te krijgen is.
- Zeker gezien die nieuwe ontwikkelingen op het gebied erfgoed en de aanstaande nieuwe omgevingswet heeft het bestuur

besloten tot lidmaatschap van de landelijke Erfgoedvereniging Bond Heemschut. Deze vereniging biedt expertise die het hgmk niet heeft alsmede een landelijk netwerk wat aanvullend kan zijn op ons regionale netwerk.

- Er is de helpende hand aangeboden aan het bestuur van de Historische Kring Velsen voor ondersteuning van hun bestuursperikelen. Uiteindelijk bleek onze hulp niet nodig.
- We hebben contact gezocht met de Bibliotheek IJmond Noord om te kijken naar gezamenlijke activiteiten. Dat heeft in ieder geval geleid tot een leestafel-presentatie van bestuurslid Gé Hofman over de geschiedenis van het gebied rondom het Kerkplein in de bibliotheek op maandag 28 maart. Een lezing over het Vondelkwartier gepland voor zaterdag 16 april is niet doorgegaan vanwege gebrek aan belangstelling.
- Het regionaal overleg van de diverse historische verenigingen in Kennemerland is weer op gang gekomen. Het hgmk is daarin steeds vertegenwoordigd. Het doel is elkaar te informeren en zo mogelijk ondersteuning te geven.
- T.b.v. de ANBI (“Algemeen Nut Beogende Instelling”)-status heeft het bestuur het vigerende beleidsplan geactualiseerd voor de periode 2023-2027. Dit is gepubliceerd op de website.

Leden

Het ledenaantal is in 2022 stabiel gebleven. Er waren 25 opzeggingen en we mochten 23 nieuwe leden inschrijven.

Werkgroepen

De werkgroepen vormen het hart van de vereniging. Ze werken goeddeels autonoom gezien de expertise en ervaring voor bepaalde activiteiten. In coronatijd konden deze slechts beperkt en online bijeen komen. Ook de werkgroepen konden weer fysiek in het hrc bijeenkomen en daar werd goed gebruik van gemaakt. Om het contact tussen de werkgroepen en het bestuur te onderhouden is per werkgroep een bestuurslid een liaison tussen bestuur en werkgroep. Ook nodigt het bestuur regelmatig een delegatie van de werkgroepen uit om samen met het bestuur te overleggen over de activiteiten. Dat werkt goed en verhelderend van beide kanten.

Werkgroep Paleografie

Met een kleinere bezetting dan voorheen heeft de werkgroep Paleografie (nieuwe leden zijn van harte welkom) in 13 bijeenkomsten de transcripties van de “Schepenrolle van de stede Beverwijk” van het jaar 1605 (over de lagere rechtspraak door schout en schepenen) in 2022 kunnen voltooien.

Als tussendoortje “hertaalde” de werkgroep alle teksten voorkomend op een digitaal aangeboden kaart van het Wijkermeer e.o. Het resultaat kon worden toegevoegd aan de reeks van zes landkaarten van het Wijkermeer rond het jaar 1600, al eerder getranscribeerd.

Alle namen van de omringende dijken, binnen- en aangeslibte buitendijkse percelen grond, huizen en eigenaren op dit exemplaar uit het jaar 1604- als kopie van 1552, zullen (evenals de akten van de Schepenrol) leesbaar zijn als publicatie op de Documentenbank van het Historisch Genootschap: hgmk.nl.

Werkgroep Genealogie en Inloopmiddag

De belangstelling voor de inloop is nog steeds erg wisselend. De ene zondag kwam niemand en een andere zondag konden Thom de Raadt en Anneke van Doesburg niet iedereen helpen. Ook kwamen stamboomonderzoekers binnen met een hulpvraag over

problemen op hun vaste computer en zijn zij op huis bezoek geweest.

Halverwege het jaar is de vorm gewijzigd naar *aanmelden via de website* en zijn we afgestapt van de eerste zondag van de maand, zodat we contact op konden nemen met de hulpvrager en daarvoor de tijd en aandacht konden geven, die ze nodig hadden. Deze ingeslagen weg bevalt prima en zullen we in 2023 voortzetten.

Werkgroep Monumenten

Het jaar 2022 begon met het overlijdensbericht van het erelid van de vereniging IJs Luttkip op 26 januari. Hij stond aan de wieg van deze werkgroep.

Dit jaar kon de werkgroep haar activiteiten langzamerhand weer hervatten. Uiteindelijk is er 7 keer vergaderd over uiteenlopende zaken betreffende de gemeentelijke monumenten. Zo heeft de werkgroep haar zorgen uitgesproken over de geslechte aarden wal van fort Velsen en de daarvoor opgelegde bouwstop. Ook de aangevraagde omgevingsvergunningen van monumenten (ook met één bouwstop) stonden elke keer op de agenda van de vergadering. Er werd verder gegaan met de inventarisaties van de in het verleden uitgereikte bouwtegels en de Beverwijkse scholen.

Het jaar eindigde met een uitnodiging voor een kennismaking met de nieuwe wethouder Bal, die ook monumenten in zijn portefeuille heeft. Ook is er een kans dat er in 2023 een nieuw lid van de werkgroep bij zal komen. Meer kandidaat-leden zijn nog steeds welkom!

Werkgroep Fotografie / Beeld en geluid / Scannen

Een vaste kern van geïnteresseerde HGMK-leden schuift elke inloopavond aan om materiaal in de beeldbank van een beschrijving te voorzien of een discussie te hebben over de inbreng van buitenaf. Het digitaliseren van het archief van Henk Honing blijft daarnaast een grote klus. Na de zomer is daarom gestart met een grotere groep die deze omvangrijke collectie persfoto's scant. Anderen verwerken en annoteren het fotoarchief van Dagblad Kennemerland met foto's van Beverwijk, Wijk aan Zee en Velsen-Noord.

Al jaren functioneerde de werkgroep fotografie naast de werkgroep Beeld en Geluid van het museum, zonder duidelijke taakafbakening. Toen in de zomer enige personele problemen in de museum-werkgroep Beeld en Geluid optraden hebben het museumbestuur en het HGMK-bestuur besloten om de beide werkgroepen samen te voegen. De geïntegreerde groep is sindsdien 3 dagen in de week aan het werk: op maandagochtend voornamelijk met het verwerken en annoteren van nieuwe plaatjes, op dinsdagochtend voornamelijk met scannen van nieuw verkregen materiaal en op de 2-wekelijkse inloopavond met het beoordelen van fotomateriaal in de beeldbank. Inmiddels groeit de groep gestaag, en worden ook diverse krantenknipsel-collecties gedigitaliseerd. Geïnteresseerden die willen meewerken zijn altijd welkom.

Werkgroep Redactie en Publicaties

Ook onze redactie was in 2022 weer productief. Met twee van de drie Nieuwsbrieven konden we een gevarieerd Kennemer Verleden Bulletin (nrs 47 en 48) meesturen.

Weliswaar bracht dat extra kosten met zich mee, maar die werden dit jaar voldoende goedgemaakt door de opbrengsten uit de verkoop van het boek *Be Frank* (uitgebracht in september 2021) en enkele oudere titels die we nog op voorraad hadden. In het bijzonder dankzij de inspanningen van Siem Weterings was er een ongekende omzet in boekverkoppen. Ook de tweedehands boekenmarkt leverde in april een aardig bedrag op, dat we deelden met het museum.

En de historische verhalen en artikelen blijven maar binnenkomen. Al gedurende enkele jaren volstaat een enkele jaarlijkse uit-

gave niet meer om alles gepubliceerd te krijgen. Gelukkig hebben we in ons boekenfonds en het ondersteuningsfonds voldoende middelen om de kostenoverschrijdingen te kunnen opvangen.

De vereniging beschikt gelukkig over een relatief vaste groep leden die de nieuwsbrieven en ledenbulletins bij de leden in de regio IJmond thuis bezorgen. Daar zijn we hen heel erkentelijk voor en het scheelt een hoop portokosten. In 2022 (en ook 2023) worden deze kosten weer aanzienlijk hoger zodat het bestuur zich genoopt zag tot verhoging van de portbijdragen van onze "postleden".

Op 10-11 september 2022 was de jaarlijkse Open Monumentendag. Het HGMK neemt voor de regio de productie van de brochure voor zijn rekening. Onze inbreng kon dit jaar beperkt blijven tot het aanpassen van de kaart in het regionale monumentenboekje, dat in 2021 een meerjarige uitvoering had gekregen.

Voor het Wijkmeerfestival produceerden we samen met het Historisch Genootschap Assendelft een nieuwe Wijkmeerbrochure die tijdens het festijn op 1 en 2 juli op onze kraam te koop was.

Onze website wordt tweewekelijks geactualiseerd met de aankondiging van de lezingen, zodat er steeds wat nieuws te zien is. Het is voor sommige bezoekers nog wat zoeken naar de juiste knoppen om bij het reserveringssysteem te komen, maar we merken toch dat ook de oudere leden meer en meer vertrouwd raken met digitale technieken.

Dat is ook te zien bij de ledenadministratie, waar het merendeel van de leden de contributie tijdig overmaakt, met keurige vermelding van het factuurnummer -bij veelvoorkomende namen is dat een voorwaarde om de betaling trefzeker te kunnen administreren.

Erg blij zijn we ook met de webshop, waar bezoekers van de website direct boeken kunnen bestellen en afrekenen. In het algemeen lukt het goed om uiterlijk de volgende dag de bestellingen op de post te kunnen doen.

Activiteitencommissie

De activiteitencommissie, bestaande uit 4 HGMK-leden, is in 2022 voortgegaan op de weg die in april 2012 is gestart. Namelijk om te proberen elke 14 dagen een lezing te verzorgen en incidenteel een excursie. Dit streven is ook in 2022 grotendeels gehaald.

Na alle corona-maatregelen met alle beperkingen in de voorgaande twee jaren kon de vereniging begin 2022 weer voorzichtig beginnen met het organiseren van activiteiten. Er werd eerst begonnen met inloopavonden waarna in februari ook gestart werd met een lezing elke veertien dagen. In het begin leken de leden nog te moeten wennen aan de "normale" gang naar het Historisch Informatie Centrum (HIC) maar gaandeweg kwamen er weer meer leden en niet-leden naar de lezingen. Het reserveringssysteem is gehandhaafd mede ook om het maximale aantal bezoekers op 50 te kunnen houden. Gemiddeld over het jaar konden we voor de lezingen 35 bezoekers tellen en dat is al een redelijk gevulde zaal.

Al met al kunnen we met genoegen constateren dat de ook werkgroep activiteiten voor 2022 een goed resultaat heeft afgeleverd.

Waar de commissie nu wel tegenaan loopt is dat er steeds minder sprekers te vinden zijn met plaatselijke of regionale onderwerpen. Of ze zijn moeilijk te traceren door privacy-regels. Dus de activiteitencommissie wil graag de hulp van de HGMK-leden om met ideeën en suggesties te komen voor onderwerpen en sprekers, zo mogelijk met contactgegevens.

Financiën HGMK 2022-2023

BALANS	2020	2021	2022
ACTIVA			
Kantoorinventaris	€ 4.191	€ 2.691	€ 1.184
Vorderingen	€ 1.596		
Liquide middelen	€ 69.431	€ 72.820	€ 68.997
vooruitbetaald			€ 1.047
Totaal activa	€ 75.218	€ 75.511	€ 71.228

	2020	2021	2022
PASSIVA			
Algemene Reserve	€ 12.072	€ 13.165	€ 13.789
Ondersteuningsfonds	€ 23.343	€ 21.200	€ 22.060
Boekenfonds	€ 15.653	€ 15.653	€ 15.653
Blomfonds	€ 16.336	€ 16.336	€ 8.336
Reserve apparatuur	€ -	€ -	€ -
Crediteuren	€ -	€ -	€ 2.062
Overlopende passiva	€ 6.722	€ 8.533	€ 8.094
Resultaat	€ 1.092	€ 624	€ 1.234
Totaal passiva	€ 75.218	€ 75.511	€ 71.228

BATEN EN LASTEN

	Werkelijk 2020	Werkelijk 2021	Begroting 2022	Werkelijk 2022	Begroting 2023
BATEN					
Contributie	€ 12.850	12.571	12.000	12.469	12.500
Subsidie gemeente	€ 7.372	7.505	7.625	7.625	8.000
Schenkingen / donaties	€ 2.182	2356	2.200	2.260	2.600
Verkoop boeken	€ 2.269	99	4.300	4.587	1.000
Overige baten	€ 4.229	2.638	2.000	6.130	2.000
uit ondersteuningsfonds		3.098			1.034
Totaal baten	€ 28.902	28.268	28.125	33.071	27.134
LASTEN					
Huisvestingskosten	€ 8.554	8.479	9.000	9.960	11.000
Bijdrage Museum Kennemerland	€ 2.110	2.088	2.000	2.063	2.000
Kennemer Verledenbulletin	€ 4.223	5.851	6.500	8.646	4.200
Nieuwsbrieven	€ 2.311	2.304	2.500	2.516	2.500
Kantoorbenodigdheden	€ 1.026	1.306	1.000	135	1.000
Overige lasten	€ 6.091	1.712	3.000	4.359	2.500
Werkgroepen	€ 358	378	600	397	400
Lezingen	€ 186	-34	625	619	400
Afschrijving kantoorinventaris	€ 1.500	1.500	1.500	1.507	1.184
Website	€ 407	2.802	200	410	350
Bankkosten	€ 262	302	400	365	400
Extra Ledenbijdragen (naar ondersteuningsfonds)	€ 782	956	800	860	1.200
Totaal lasten	€ 27.810	27.644	28.125	31.837	27.134
Resultaat	€ 1.092	624	0	1.234	0

Het ledenaantal is in 2022 ten opzichte van 2021 nauwelijks veranderd. Er waren 25 opzeggingen en we mochten 23 nieuwe leden inschrijven. Per eind 2022 was de stand als in nevenstaand overzicht.

Voor Museum Kennemerland is daarom (bij **Crediteuren**) 826 × €2,50 = € 2062 gereserveerd als vergoeding voor de gratis entree van HGMK-leden.

	post-bezorging	gratis/ereleden	IJmond	totaal
leden	52	6	600	658
partnerleden	7	1	167	175
totaal	59	7	767	833

Toelichting bij het financieel overzicht 2022

Bij de Balans:

Liquide middelen: Dit is het totaal van de tegoeden op de bank en het kasgeld.

Aan het eind van het jaar stonden er geen rekeningen meer open; er zijn dus geen **vorderingen**. Bij de **crediteuren** staat het bedrag dat we nog aan Museum Kennemerland overmaken als vergoeding voor de gratis entree voor HGMK-leden.

Het **ondersteuningsfonds** werd aangevuld met de extra betalingen van de leden (€ 860,-); we danken alle gulle gevers voor hun extra donaties!

Aan het **Blomfonds** werd € 8000,- onttrokken die we als sponsoring hebben bijgedragen aan de grootscheepse verbouwing van Museum Kennemerland. Dit bedrag is niet in de resultatenrekening (baten en lasten) opgenomen.

Onder **Overlopende passiva** staat het bedrag dat de leden aan contributies voor 2023 al in december 2022 aan ons overmaakten.

Bij de Baten en Lasten:

Verkoop boeken toont de meevallende resultaten van de verkoop van oudere titels en tweede-hands boeken. Ook de opbrengsten van het Bintangs-boek zijn hierin opgenomen.

Overige baten bestaat vooral uit de onverplichte tegemoetkoming van € 6000,- die we in het kader van de corona-maatregelen van de gemeente Beverwijk mochten ontvangen.

De kosten voor het **Ledenbulletin** vielen opnieuw aanzienlijk hoger uit dan normaal, doordat we vanwege de vele kopij opnieuw

een extra nummer maakten, dat ook extra portokosten met zich bracht. Als we dat ook in 2023 willen doen dan zullen we daarvoor een beroep moeten doen op het ondersteuningsfonds.

Onder de **huisvestingskosten** vallen ons aandeel in de huur van het gebouw, maar ook een deel van de onderhoudskosten en nutsvoorzieningen. Door de gestegen energieprijzen kwamen we -ondanks enkele besparende maatregelen- toch aanmerkelijk hoger uit dan begroot.

Onder **Overige lasten** zijn de kosten van nieuwe en vervangende IT- apparatuur en de portokosten van het extra Ledenbulletin.

In 2022 konden we eindelijk weer **lezingen** organiseren. De kostenpost toont het saldo van vergoedingen voor de sprekers en de inkomsten uit entree en koffieverkoop. Omdat de bezoekersaantallen vooral aanvankelijk nog wat tegenvielen en omdat we dit jaar enkele duurdere sprekers hadden kwamen we weliswaar hoog, maar toch nog binnen onze begroting uit.

Voor 2023 voorzien we vooral stijgende kosten voor het gebruik van het HIC door de gestegen energieprijzen. Ook lijkt het erop dat we opnieuw zoveel kopij krijgen aangeleverd dat we op zijn minst een extra-dik Ledenbulletin kunnen samenstellen.

Het ziet er nu (maart 2023, met 5/6 van de contributies voldaan) naar uit dat we op een ruimere extra bijdrage van de leden kunnen rekenen.

Mochten we met de begroting niet uitkomen dan zullen we een groter beroep op ons **ondersteuningsfonds** doen dan we in deze begroting voorstellen. Voor 2024 moet een verhoging van de contributie worden overwogen.

De HGMK-lezingen in 2022:

datum	spreker	onderwerp	niet-		
			leden	leden	totaal
23-feb	Lieneke Frerichs	Nescio	16	3	19
10-mrt	Jacqueline Aardenburg	Reis van de Nachtwacht	21	3	24
17-mrt	Herman Palm	Doctor Schuit	23		23
07-apr	Frank Kraaijevald	Be Frank	22	27	49
13-apr	Herman Palm	Doctor Schuit	26	2	28
28-apr	Roy Dames	oerog tot in het graf	35	16	51
12-mei	Anja van Zalinge	Haarlem	37	1	38
19-mei	Hans kramer	De Grote Kerk	49	2	51
02-jun	Paul Frankhuizen van Die	de jaren '60	22	3	25
15-jun	Nico Vriend	Noord Hollands Archief	15	1	16
16-jun	Nick Nuyens	Oud-Schalkwijk	30	1	31
30-jun	Piet Kley	Romeinen in Krommenie	23	1	24
08-sep	Frits Bosch	De Tromslager	39	3	42
22-sep	Mark van Raaij	Stolpboerderijen	26		26
06-okt	Co Backer	Beverwijk	54	4	58
20-okt	Theo Kooijman	Oude schoolplaten	41	5	46
17-nov	Jan Broekhuizen	De Oostzeehandel	42	1	43
01-dec	Loek van Straaten	Ken je me land	39	2	41
15-dec	Piet van Zwieten/ Margreet Beemsterboer	Adelsboeken van Marquette	28	4	32
26-okt	Sieho	excursie Hoogovensmuseum	12		12
24-sep	Nick Nuyens	excursie Oud Schalkwijk	6		6
totaal aantal bezoekers:			606	79	685

Rademaker in het museum

In Museum Kennemerland is aan de tentoonstelling *Wijk aan Zee, een beeld van een dorp* een tekening toegevoegd van de Dorpskerk.

De ingekleurde tekening is een tot nu toe onbekende prent van de Haarlemse tekenaar Abraham Rademaker (1676-1735). Deze tekening hing al jaren in het Museum van Egmond maar in 2022 kwam men er achter dat dit niet een afbeelding van de verdwenen kerk van Egmond was, maar van de Dorpskerk in Wijk aan Zee. Er zijn verschillende leuke details op te herkennen. De tekening wordt na de tentoonstelling als bruikleen aan de collectie toegevoegd.

